Specifikation av användningsbegränsade metadata

Bilaga 3 (punkt 3.3.2) till Finnas serviceavtal förutsätter att ”om metadata som levereras till Finna ändå är förknippade med användningsbegränsningar, ska konsortiemedlemmen specificera metadata på det sätt som Nationalbiblioteket beskriver och informera om detta enligt anvisningar från Nationalbiblioteket”. Specifikationen kan göras på tre sätt: per post, samling eller fält, och anvisningar för hur den görs finns på denna sida.

Bakgrundsinformation: Finna-wikisidan som behandlar öppna metadata och dess undersidor.

Specifikation av poster eller samlingar

Användningsbegränsningarna för postens alla metadata gäller ofta beskrivningsuppgifter om e-böcker som har skaffats från internationella förläggare. Mer information: e-böckers metadata.

Nationalbiblioteket avgränsar specificerade poster eller samlingar från Finna.fi-vyn(den så kallade nationella vyn), varvid de inte öppnas med CC0-licensen via det öppna gränssnittet i vyn.

Specifikation enligt post

I första hand **rekommenderas det att användningsbegränsningarna beskrivs i varje post.** Användningsbegränsningarna för MARC-material beskrivs i fält 540 enligt KUMEA-gruppens rekommendation:

540 ##|3 Metadata |a Ingen plockning. No copying; |b Ebrary.

540 ##|3 Metadata |a Ingen plockning. No copying; |b Elsevier.

I exemplen ges metadatatillstånden av Ebrary och Elsevier (delfält b).

Obs! KUMEA-gruppen ändrade rekommendationen vid sitt möte 2.2.2016 och exemplen har ändrats enligt den nya rekommendationen. Finna stöder dock fortfarande de anteckningar om användningsbegränsningar som beskrivs enligt den gamla rekommendationen.

Specifikation enligt samling

Om användningsbegränsningar av vägande skäl ändå inte kan beskrivas per post, är det andra alternativet att lägga till dessa poster i en samling, för vilken användningsbegränsning anges. Det rekommenderas att det finns **endast en** samling. Vid behov kan man för detta ändamål bilda en egen samling. Konsortiemedlemmen ska meddela Nationalbiblioteket den aktuella samlingens namn.

Om en centralisering av användningsbegränsade metadata till en samling försvårar hanteringen av e-material och det inte är möjligt att specificera e-material per post, kan konsortiemedlemmen meddela Nationalbiblioteket att flera samlingar är användningsbegränsade. Detta förutsätter att medlemmen lämnar en detaljerad förteckning över samlingarna i fråga till Nationalbiblioteket. Om listan över användningsbegränsade samlingar ändras, ska medlemmen informera Nationalbiblioteket i förväg, så att avgränsningsåtgärderna efter specifikationen ska kunna genomföras i vynFinna.fi. Vid genomförandet av åtgärderna ska man förbereda sig på en fördröjning på 5 arbetsdagar från anmälan.

Fältspecifika användningsbegränsningar

Ibland kan metadata innehålla fältspecifik information som omfattas av begränsningar som beror på tredje parts upphovsrätt. Även om uppgifterna i dessa fall kan visas i Finna kan de begränsade uppgifterna inte tillhandahållas som CC0-metadata via det öppna gränssnittet, om man inte har avtalat om saken med upphovsrättsinnehavaren. Dessa poster avgränsas inte ur Finna.fi. De avgränsas inte heller helt från metadata som tillhandahålls via det öppna gränssnittet, men en del av de data som tillhandahålls via gränssnittet filtreras automatiskt för att undvika kränkning av upphovsrätten. Fält som filtreras automatiskt är:

- MARC 21: fält 520 med alla underfält.
- Qualified Dublin Core: dc.description.abstract-fältet.
- Qualified Dublin Core: description-fältet skippas om något av följande ingår bland de fem första orden: '*tiivistelmä*', '*abstract*', '*abstracts*', '*abstrakt*', '*sammandrag*', '*sommario*', '*summary*' eller ''.

Om det i de metadata som du tillhandahåller ingår fält som av upphovsrättsskäl är användningsbegränsade och som inte nämns i listan ovan och som du ändå vill göra tillgängliga i Finna, ska du meddela Nationalbiblioteket om saken.

Information

Nationalbiblioteket ska underrättas om användningsbegränsningar, specifikationssätt och eventuella ändringar i specificeringen på finna-posti@helsinki.fi. Vid behov kan du få ytterligare anvisningar på adressen.